

Vastaus hyvinvointialuealoitteeseen

Hyvinvointialuealoite **Ikääntyneiden perhehoito=hoitaja kotiin!**

Aloite hyvinvointialueen toiminnasta tai palvelusta

Aloite luotu Hyvinvointialuealoite.fi-palveluun 23.4.2025 klo 9.58.45

Ehdotan, että Pohteen alueella otetaan käyttöön ikääntyneiden perhehoitomalli kokeilu, jossa hoitaja tulee asiakkaan kotiin sen sijaan, että hoidettava viedään useimmiten vasten tahtoaan esim. viikoksi vuorohoitoon.

Etelä-Savon hyvinvointialueella toteutetaan mallia, jossa muistisairas asiakas saa olla omassa tutussa kodissa omaishoitajan vapaapäivienkin ajan. Myös uutisissa 22.4.25 kerrottiin toiminnasta. Tämän hoitomallin toteuttamisen on laskettu olevan halvempaa kuin asiakkaan hoitaminen laitoksessa.

Perinteinen vuorohoitomalli lähtee organisaation näkökulmasta-ei potilaan/asiakkaan/omaisen. Kuitenkin jo organisaation nimikin- hyvinvointialue- velvoittaa siihen., että toiminta parantaa kuntalaisten hyvinvointia ennenkaikkea heidän itsensä kokemana. Toimintaa voisi toteuttaa pilottihankkeena esim. Raahen kaupungin alueella. Uskon, että toimintaan löytyisi halukkaita hoitajia. Moni varmaan keskittyisi mielellään muutaman päivän ajan yhteen asiakkaaseen hänen omassa kodissaan joustavien työtapojen kera.

Mallia saa Eloisan, Etelä-Savon hyvinvointialueen kokeilusta. Uskon tämän mallin helpottavan kotihoitoa sekä hoidettavan, että omaishoitajan, että organisaation näkökulmasta Tiedetään ihan yleisesti, että muistisairaalle ympäristön vaihdos on rankkaa ja saattaa lisätä orientoitumisongelmia. Tiedän myös sekä omasta, että monien muiden kokemuksesta, että muistisairas usein taantuu kaikinpuolin vuorohoidon aikana. Omaishoitaja ei raaski viedä vastahakoista omaistaan pois kotoa, vaan jättää lakisääteisetkin vapaapäivänsä pitämättä. Tämä johtaa tietenkin omaishoitajan uupumiseen ja ehkä asiakkaan "pakko " hoitoon ympärivuorokautisessa hoitopaikassa, ainakin jonottamaan sinne.

Jonossa oleminen on usein kallista, koska asiakas joutuu helposti pyörö- ovi systeemiin: koti- sairaala- koti - odotusta sopivaan tyhjään paikkaan. Malli voisi varmasti olla suureksi avuksi yksin asuville kotihoidon asiakkaille.

VASTAUS ALOITTEeseen

Valmistelu ja lisätiedot:

Aloitetta on käsitelty ikäihmisten palveluiden ja perhehoidon keskuksen yhteistyönä. Aloitteen laatijalle järjestettiin aika kuulemiselle 9.6.2025 klo 15.30. Kuuleminen järjestettiin teams- yhteydellä ja mukana olivat aloitteen laatijan lisäksi vastuualuepäällikkö Marko Niiranen ikäihmisten palveluista, vastuualuepäällikkö Saana Savela Perhehoidon keskukselta sekä ikäihmisten ja vammaisten perhehoidon ohjaaja Arja Pulli Perhehoidon keskukselta.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisten ja ikäihmisten perhehoidon toimintaohje 1.1.2023 on hyväksytty tulevaisuuslautakunnassa 21.12.2022. Perhehoito on hoidon tai muun osa- tai ympärivuorokautisen huolenpidon järjestämistä perhehoitajan yksityiskodissa tai hoidettavan kotona.

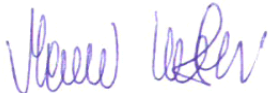
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella Perhehoidon keskus on yhteinen ikäihmisten, vammaisten, kehitysvammaisten ja lastensuojelun perhehoidon toimintaa organisoiva yksikkö. Perhehoidon keskus järjestää perhehoitajuudesta kiinnostuneille perheille ennakkovalmennusta sekä tukea ja täydennyskoulutusta jo tehtävässä toimiville perhehoitajille.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella perhehoitoa voidaan toteuttaa asiakkaan kotona. Asiakkaan kotiin annettavan perhehoidon tavoitteena on esimerkiksi tukea omaishoitajien jaksamista ja asiakkaan pärjäämistä omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Ympärivuorokautisena perhehoitoa asiakkaan kotona ei ole enemmälti toteutettu, haasteita ei ole sen järjestämisessä vaan se, ettei tähän ole kaikkien

perhehoitajien osalta halukkuutta. Aloitteessa mainittu Eloisan kotiin annettavan perhehoidon toimintamalli on Pohteen perhehoidon toimijoille tuttu, eikä kotiin annettavan perhehoidon toteuttamisen mahdollisuudet Pohteella poikkea Eloisan mallista. Pohteella ikäihmisten perhehoidossa on jo kiertäviä perhehoitajia, kuitenkin perhehoitajan ja asiakkaan tilanteet, tarve ja tarjonta eivät aina kohtaa esimerkiksi maantieteellisten välimatkojen tai asiakkaan erityistarpeiden vuoksi. Perhehoitajat ovat toimeksiantosopimussuhteessa hyvinvointialueelle ja heillä on mahdollisuus itse valita asiakkaansa. Perhehoidon keskuksesta ei voida velvoittaa perhehoitajia ottamaan vastaan toimeksiantosuhteita. Uusia perhehoitajia rekrytoidaan, ja valmennuksia järjestetään resurssien puitteissa. Ikäihmisten perhehoitajia Pohteella on tällä hetkellä yhteensä 126, joista osa toimii pariskuntana. Asiakkaan kodeissa kiertävien perhehoitajien määrä on 69, heistä suurin osa toteuttaa kotiin annettavaa perhehoitoa osavuorokautisena perhehoitona.

Kotiin annettavan perhehoidon houkuttelevuutta perhehoitajan näkökulmasta pyritään jatkossa lisäämään toimintaohjeen päivittämisen yhteydessä palkkiokäytänteisiin liittyviä epäjohtonumukaisuuksia muuttamalla. Pohde jatkaa suunnitelmallisesti perhehoitajien kouluttamista ja pitää tärkeänä, että perhehoitoa kehitetään ja perhehoidon tunnettavuutta lisätään asiakkaiden keskuudessa. Kiitämme tärkeästä aloitteesta.

Oulussa 13.6.2025

Valmistelijoiden puolesta

Mervi Koski
Ikäihmisten palvelut
Toimialuejohtaja
044-7034018
mervi.koski@pohde.fi